

نی نوازنی در کردند

به مناسبت ولادت باسعادت امام رضا (ع) اولین همایش نی نوازان رضوی در روستای مرزی کردند برگزار شد. در این همایش ۲۵ نفر از نی نوازان، در کنار هم قرار گرفتند و برای مشتاقان، هنرنمایی کردند. عاشر محمد قولاقی، دبیر این همایش، در گفتگو با خبرنگار اقتصاد گلستان، درباره هدف و انگیزه برگزاری آن گفت: «این همایش برای اولین بار بعد از پیروزی انقلاب اسلامی، با همکاری اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی گلستان و به منظور احیاء نی نوازی، موسیقی اصیل ترکمن، برگزار شد. وی افزود: با توجه به اینکه در این نواحی مرزی اغلب ترکمنها به گله داری مشغول هستند، در سالهای گذشته نی نوازی در بین عشایر ترکمن بسیار متداول بوده است، اما متأسفانه در سالهای اخیر کمرنگ شده و در حال از بین رفتن بود که با دوستستان خود تصمیم گرفتیم این هنر محلی چوپانان را از رکود نجات داده و احیاء نماییم.» وی گفت: «برای این کار از موسی جرجانی، پژوهشگر فرهنگ و ادب ترکمن و مدیر عامل مؤسسه فرهنگی و هنری ترکمنان گرگان زمین، که در سالهای اخیر مدیر اجرایی چند جشنواره استانی بوده و در این زمینه از تجربه زیادی برخوردار می باشد، کمک گرفتیم و بالاخره با دوستستان محلی، دهیار و اعضای شوراهای اسلامی روستاهای کردند، هوتن و آی نمر، تلاش کردیم و نتیجه خوبی هم حاصل شد که ملاحظه نمودید.» وی از کمک دکتر حبیب صفراوه مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی گلستان در برگزاری این جشنواره، قدردانی نمود.

در اولین جشنواره نی نوازان رضوی کردند، محمدرضا مقصودلو، معاون هنری اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی، با ابراز خرسندی از حضور پرشور هنرمندان و مرزداران عبور استان در این همایش، در خصوص اهمیت احیاء هنرهای اصیل و اسلامی اقوام استان، خصوصاً نی نوازی به عنوان ارزشها و میراث معنوی گذشتگان اعلام کرد که اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان، در دوره حمایت از این گونه همایشها که با اعتقادات و باورهای دینی مردم همراه است، در پی نخواهد کرد. وی اضافه کرد: «این گونه همایشها در آینده بیشتر خواهد شد.»

تجلیل از نی نوازان پیش گسوت

در همایش نی نوازان کردند، از سه نفر از نی نوازان پیش گسوت هوتن و کردند، به نامهای:

۱. بهرام قلی آفا شکری، متولد ۱۳۰۶
۲. قورت گلدی خمستانی، متولد ۱۳۱۴
۳. قوادخان قولاقی غراوی، متولد ۱۳۰۸

با اعطای هدایا و لوح سپاس از سوی ستاد برگزاری جشنواره، تجلیل به عمل آمد.

اسامی نی نوازان و خوانندگان شرکت کننده

در رشته خوانندگی:
گرگان کهن، عبا پهلوانی، حاجی محمد محمدالدق، وکیل سباهی (نارمحمد)، سلطان قلی ایشانی.
در رشته نوازندگی نی هفت بند:
بردی نظر آقاسیدی، قورت گلدی خمستانی، عبدالحمید سباهی، سلیمان غراوی، موخاد ایشان، امین ایشان، نقان دردی کمالی، امین صابری، لرا علی فیروززاده، برکلی خرسند، آق اوایی کوسه غراوی، امان گلدی طمنغای و طایتنی صحنی.
در رشته نوازندگی نی زیانه دار:
جان محمد نیازی، گلدی مراد چوپان زاده، عبدالغنی سباهی و منصور یوسفی.

رای داوران:

نفرات برتر رشته نوازندگی نی هفت بند:
حاجی محمد آق و گرگان کهن از روستای هوتن، گلدی حاجی پهلوانی از کردند، نفرات برتر رشته خوانندگی در کنار نوازنده نی هفت بند:
برکلی خرسند از روستای کردند، امین سید عطایی و صفر محمد عطا (محمد ایشان) از روستای هوتن.
نفر برتر نوازندگی نی زیانه دار:
قربان نقان خرسند از کردند.
خوانندگی بالی زیانه دار:
طاغن دردی کمالی (کوله) از کردند.

در حاشیه جشنواره:

استقبال و حضور پرشور هنرمندان و علاقمندان در این همایش بسیار دیدنی بود. حضور و اجرای برنامه نی نوازی توسط هنرمندان صاحب نام استان مثل، حاج ایل محمد قورچایی و نظری خوجملی از توچکین شهر گنبد، آنا مرادوشمه و احمد کشور از کلاله، بهرام قلیج کسلخته از آق قلا، حاجی محمد ایری از بندر ترکمن، باعث دل گرمی هنرمندان و پرشور شدن برنامه ها شد.

ستاد برگزاری از حضور گروه خبری صدا و سیما، دفتر گنبد و حضور رضا مقصودلو، معاون هنری ارشاد استان، قدردانی کرد.
در این همایش باشکوه، سیما، سبز ترکمنی استان، همانند سابق حضور نداشتند، تا از این همایش برای استفاده بینندگان خود گزارش و برنامه تهیه کنند. در این رابطه حاجی محمد ایری، سه خبرنگار ما گفتند: «برنامه های ترکمنی، سیما مرکز گلستان کاملاً بی روح و با همایشهای فرهنگی و هنری بیگانه است.» برای مثال در سال جاری چندین همایش بزرگ در شهرهای ترکمن نشین استان برگزار شد، مانند: جشنواره نی نوازان در بندر ترکمن که در مردادماه و جشنواره نقانر شهرستان ترکمن که در شهریور ماه امسال برگزار شد، همایش بزرگ داشت استاد حاج مراد دردی قاضی در گنبد و چند همایش دیگر برگزار شد که در آن گروه برنامه سازان این مرکز، حضور نداشتند و اصولاً برنامه های آن، تکرار برنامه های فارسی به زبان ترکمنی است و اغلب هنرمندان استان از این کم توجهی مسئولان و دست اندازان این مرکز، گله مند هستند.

داوران همایش:

داوران این همایش عبارت بودند از: حاجی محمد ایری، دبیر انجمن موسیقی بندر ترکمن، ایل محمد قورچایی، نماینده نی نوازان گنبد کاووس و کلاله در انجمن موسیقی ترکمنی، گنبد کاووس، موسی جرجانی، عضو هیئت مدیره انجمن پژوهشگران موسیقی کشور، عاشر محمد قولاقی، نماینده نی نوازان دهستان کردند.
روستای کردند با حدود ۵۰۰ نفر جمعیت در بخش مرزی دلسلی برون شهرستان گنبد کاووس قرار دارد و بزرگترین روستای مرزی در نواحی شمالی استان گلستان محسوب می شود. این روستا از مرکز استان (گرگان) ۲۵۰ کیلومتر فاصله دارد.

موزیکوتراپی نی (درمان بیماریها با نی نوازی)

در سالهای گذشته، نی نوازی تنها برای سرگرمی افراد به کار نمی رفته است، بلکه از این ساز برای معالجه برخی از امراض و بیماریها همانند سرخک استفاده می شده است. در چنین مواقعی نوازنده و خواننده نی بر بالین بیمار فرا خوانده می شدند و این گروه از نوازندگان از سر شب تا ساعتها بر بالین بیمار قرار می گرفتند و

نی می زدند و آواز می خواندند و در پایان برنامه نیز، زن خانواده هدیه ای مانند: سکه پول، پارچه، لباس دوخته شده، دستمال، روسری و ... به همراه مقداری قند و شیرینی به نوازندگان می داد و بدین ترتیب از کار آنان قدردانی می کرد. برای مثال من خودم شاهد بودم در یکی از روزهای سال ۱۳۴۴ دخترم به نام گلشن، که کودک سه ساله ای بود، سرخک گرفت، در همسایگی ما شخصی بود به نام آنابردی که نی نواز بسیار خوبی بود و در بین روستاییان روستای پیرواش از اسم و رسم خوبی برخوردار بود. آن شب مادرم او را برای نی نوازی به خانه دعوت کرد، او از سر شب بر بالین دخترم قرار گرفت و شروع کرد به نواختن نی، ما همگی در اطراف او جمع شده و بسیار نگران بودیم، زیرا دخترم در تب می سوخت به طوری که بی هوش خوابیده بود. آن شب آنابردی ساعتها بر بالین او نشست و نی نوازی کرد و نیمه های شب بود که رفت و موقع رفتن مادرم مقداری قند، یک قرص نان و یک دستمال به او داد، آنابردی از مادرم تشکر کرد و رفت. آن شب دخترم که زیاد تب داشت، خوابش نبرد و مدهمه های صبح به خواب رفت و بعد مادرم به ما گفت که برویم و بخوابیم که فردا حالش خوب خواهد شد. خوشبختانه فردای آن روز حال دخترم خوب شد و او از خطر مرگ رهایی یافت.

در مورد درمان بیماری با نی نوازی، محمدرضا درویشی، گردآورنده کتاب دایره المعارف سازهای ایرانی، در صفحه ۱۸۱ جلد اول این کتاب این طور می نویسد: «اگر چه بیماری سرخک کودکان، معمولاً با نواختن نی و اجرای مقامهای مخمس و نواهی و آهنگهای وابسته به آنها مانند یارگلی و مانند آن تسکین داده می شود، اما گاه این وظیفه به عهده دوتار نیز بوده است. بنا به اظهار برات علی یگانه، فرزند اولیاقلی بخشی بزرگ دره گز اولیاقلی در قدیم برای تسکین درد و یا درمان سرخک کودکان، در مجالس مخصوص این کار حاضر شده است. این عمل بخشی، دلیل دیگری بر این باور است که کار بخشها ریشه در آیین شامانسم و عملکرد شمنها داشته است.»

درباره اهمیت نی نوازی در بین ترکمنها و نقش چوپانان در حفظ این هنر اصیل، جهانگیر نصری اشرفی، پژوهشگر فعال عرصه موسیقی آیینی ایران، در صفحه ۳۴ جلد سوم کتاب ویژه نامه پانزدهمین جشنواره موسیقی ذکر و ذاکرین این طور می نویسد: «چوپانان به عنوان مجریان نغمه های شبانی، حافظ حقیقی ترین سنتهای موسیقی قوم ترکمن بوده اند. آنان با نی نسبتاً بلند و هفت بند، موسوم به (یدی بوغون) هنوز هم نغمه هایی را می نوازند که عمیقاً با مناسبات زندگی شبانی از جمله: چرا، جابه جایی گوسفندان و تیمار آن مربوط است. شاید بتوان این بخش از موسیقی ترکمنی را اصیل ترین انواع آن دانست، چرا که نوازندگان غیر حرفه ای این نغمه ها، یعنی چوپانان، تنها به نقل سینه به سینه آن اکتفا کرده و کمتر مایل به دخل و تصرف در ساختار و یا حتی تغییر حالتها و تزئینهای این قطعات بوده اند. با این همه آنان بستر احساسات و عواطفشان بسیاری از نغمه ها و قطعات غنایی و تغزل ترکمن را که اصالتاً متعلق به مقامهای دوتار است، به مجموعه هایی از نغمه های چوپانی افزوده اند و از این طریق به آرزوها و نیازهای ذوقی و حسی خود پاسخ داده اند. به عنوان مثال: صاحب جمال، آت گل یار، آوادان گلین و ... نغمه هایی هستند که بخشهای ترکمن آن را در مراسم جشن و سرور با دوتار و آواز اجرا می کردند و بعدها چوپانان آن را به مجموعه موسیقی چوپانی افزوده اند. به رغم اصالت چوپانی، آوازها و بخشها اصلی ترین حاملان فرهنگ موسیقی ترکمن بوده اند.» این پژوهشگر در صفحه ۲۵ این کتاب، گفته های خود را این طور ادامه می دهد: اصولاً در باور ترکمنها، موسیقی وسیله ای برای درمان برخی بیماریهاست، مثلاً درمان بیماری سرخک، یکی از مراسم موسیقی درمانی است که در آن نوازنده نی بر بالین کودکان مبتلا به بیماری سرخک حضور می یافت و ساعتها به نواختن نی می پرداخت تا بدین وسیله بیمار بهبود یابد و ...»

با توجه به این موارد، در سالیان گذشته، نی نوازان در بین افراد جامعه از احترام خاصی برخوردار بوده اند. شاید این گونه مداوا و معالجه کردن بیمار، گوشه هایی از کار پرخوان و یا پری خوان در معالجه امراض روحی و روانی افراد باشد که به این شکل توسط نی نوازان حفظ شده باشد.

این نکته نیز گفتنی است که ساز نی در گذشته یار و همدم ترکمنهای عشایر بوده است، زیرا آنان بعضی اوقات موقع دوشیدن شیر شتر و یا هدایت گله گوسفند به سوی صحرا و یا در هدایت گوسفندان از صحرا به سوی خانه، از نی کمک می گرفتند و به عبارتی احشام عشایر به آهنگ نی عادت کرده بودند. به همین جهت در بین چوپانان ترکمن صحرا داستانهای آرام کردن شترهای چموش و یا یافتن گوسفندان گم شده در صحرا، در میان کوهها به کمک نواختن نی، هنوز هم در ردیف قصه های مادران ترکمن و بخشیه می باشد. در همین رابطه آهنگهای خوبی در بین نی نوازان وجود دارند که هنوز هم این آهنگها در ردیف بهترین آهنگهای موسیقی سنتی و محلی ترکمن به حساب می آید.

در هر صورت در حال حاضر نیز نی نوازان در بین مردم ترکمن از احترام و جایگاه خوبی برخوردار هستند، اما تعداد آنان به علت رواج موسیقی مدرن و نداشتن توجه و شناخت مسئولان فرهنگی و هنری، به مراتب کمتر شده است. در دوران گذشته، نوازندگان نی نه تنها در بیابان و در صحرا به دنبال گوسفندان خود نی می نواختند، بلکه برای اجرای برنامه هنری، به محافل جشن و شادی مردم نیز دعوت می شدند. این مراسم عبارت بودند از: جشن عروسی، ختنه سوران فرزندان، براقراشته شدن آلاچیق جدید برای فرزندان متأهل خانواده، مراسم همسن شدن افراد با سال وفات رسول الله، حضرت محمد مصطفی (ص)، بدین معنی که هر فرد ترکمن وقتی که به سن ۶۳ سالگی، که سال وفات پیامبر عظیم الشان اسلام می باشد، می رسد آیین ویژه ای تحت عنوان «آق آش» برگزار می کنند و از اینکه سعادت همسن شدن با رسول بر حق خدا نصیب او شده، جشن می گیرند.

گفتنی است قبل از پیروزی انقلاب اسلامی ایران، در ادامه سیاست محو آثار و هویت قومی و ملی مردم ایران، حضور نی نوازان نیز همانند دیگر نوازندگان سازهای سنتی، کمرنگ شده و رو به فراموشی سپرده می شد و در محافل شادی

ترکمن هفت‌بند دارد، در پنج نقطه آن سوراخهایی وجود دارد که انگشتان دست نوازنده به هنگام اجرای برنامه، به روی آن قرار می‌گیرد. اگر چنانچه فاصله بندها کوتاه یا بلند باشد در آن صورت صدای این ساز تغییر می‌کند، بنابراین کوتاهی و یا بلندی قد نی، در زیر و بم شدن صدای حاصل مؤثر است. این آلت موسیقی ترکمن انواع و اقسام دارد. مثل یدی بوقوم تویدک که همان نی هفت‌بند است و قوشه تویدک که نی جفتی کوتاه است، شادبان، اولی دلی و کچی دلی تویدک که هر کدام از این آلت نی در بین موسیقی ترکمن از جایگاه خاصی برخوردار بوده و افراد خاصی در نواختن این سازها تبحر دارند و کمتر مشاهده شده که یک نوازنده در به کارگیری همه آن تبحر داشته باشد. هر یک از این آلت موسیقی از جذابیت و صدای خوبی برخوردارند و صدای هر کدام برای شنونده مفهوم و قابل توجه می‌باشد.

در نخستین جشنواره نی‌نوازان بندر ترکمن:

این جشنواره در راستای احیاء موسیقی اصیل، سنتی و دینی اقوام استان، برای اولین بار با حضور ۲۵ نفر از نی‌نوازان ترکمن استان گلستان، در روز چهارشنبه ۱۲ مرداد ماه سال ۸۴ در تالار فرهنگ آموزش و پرورش بندر ترکمن برگزار شد. اجرای برنامه نی‌نوازی و خوانندگی همراه با نی، یکی از سنت‌های دیرینه در بین قوم ترکمن می‌باشد که همواره با عشق و عرفان و بیان شادیه‌ها و غم‌های آنان همراه بوده و با زندگی روزانه عشایر ترکمن گره خورده است. متأسفانه با رواج زندگی ماشینی طی سالهای اخیر این هنر اصیل فراموش شد و هم‌اکنون تعداد نی‌نوازان ترکمن در شهرها و روستاهای ترکمن‌نشین بسیار اندک هستند و حضور ۲۵ نفر نی‌نواز و خولنده با میانگین سنی بالای ۳۰ سال، نشان‌دهنده عدم جذب جوانان به این هنر اصیل اسلامی و محلی، و بیانگر خروج این هنر از گردونه زندگی مردم، و جایگزین شدن موسیقی جاز و غربی، به جای آن در زندگی روزمره مردم می‌باشد که این روند بسیار ناامیدکننده می‌باشد.

در هر حال برگزاری این جشنواره با استقبال بسیار خوب علاقه‌مندان روبه‌رو شد و سبب شد تا مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان با دیدن هنرنمایی نی‌نوازان، تحت تأثیر این هنر اصیل قرار بگیرد و موافقت نماید تا جشنواره سازهای بادی استان هر دو سال یکبار، با تعیین بودجه و اعتبار لازم، در بندر ترکمن برگزار شود و در مورد بیمه هنرمندان و طرح تکریم آنان به طور جدی پیگیری شود و آنان را که تنها افراد بازمانده و ادامه‌دهنده ارزشهای معنوی گذشتگان می‌باشند، دلگرم‌تر نماید.

در مراسم گشایش این جشنواره آقای دکتر صفرزاده، مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان گلستان با تشکر از برگزارکنندگان این جشنواره، در خصوص اهمیت پاسداشت هنر اصیل ایرانی گفت: در ممالک مشرق‌زمین و ملل مسلمان، هنر که با ارزشهای اسلامی در آمیخته و به ترویج فضایل و معنویت می‌پرداخته، همیشه مورد اقبال و احترام بوده است. وی اضافه کرد: موسیقی ایرانی در بین تمام مردم جهان مورد قبول بوده و در بین سازهای ایرانی، سازهای بادی از جمله سازهایی بوده که ناله‌ها و شکوه‌ها و ناکامی‌هایی را که زبان و قلم بشری از بیان آن بازمانده، بازگو کرده و موسیقی بادی از کهن‌ترین موسیقی‌ها بوده که همیشه کارکرد معنوی داشته است و آنجا که انسان در شرایط نابرابر در طبیعت

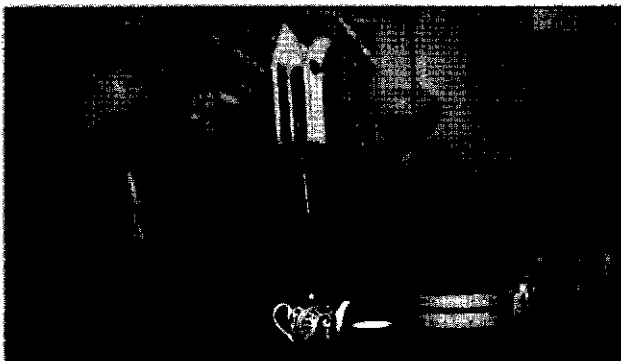
مردم، موسیقی مبتذل غربی جایگزین موسیقی سنتی شده بود و کار به جایی رسیده بود که حتی چوپانان صحرا به جای به کارگیری نی برای سرگرمی خود، از رادیویست و نوارهای موسیقی غربی استفاده می‌کردند و دشت ترکمن از وجود این نوع آهنگهای مبتذل پر شده است. اما بعد از پیروزی انقلاب اسلامی ایران، مسئولان کشورمان برای احیاء موسیقی سنتی کوشش کردند و با برگزاری جشنواره‌های موسیقی، در جهت احیاء موسیقی اصیل ایرانی گام‌های ولو اندک برداشتند. در این رابطه همان گونه که شاهد بودیم گروه‌های موسیقی سنتی ترکمن طی چند سال گذشته با شرکت در این جشنواره‌ها، هنر اصیل خود را به مردم ایران ارائه نمودند و با تقدیر و تشویق مسئولان و هنردوستان روبه‌رو شدند. با این وجود، نی‌نوازان همانند گذشته سالها در سکوت به سر بردند تا اینکه شعله‌های امید، این بار از سوی مرکز موسیقی حوزه هنری به صدا در آمد و دل‌های نی‌نوازان را متور ساخت. برای اولین بار جشنواره نی‌نوازان در روزهای ۴ تا ۸ خرداد ماه سال ۱۳۷۰ در محل تالار اندیشه تهران برگزار شد و طی آن نوازندگان سازهای بادی برای اولین بار از نقاط مختلف ایران دور هم جمع شدند و این جشنواره را با شکوه هر چه تمام‌تر برگزار کردند که بدین وسیله از دست‌اندرکاران برگزاری این جشنواره، خصوصاً آقای هوشنگ جاوید پژوهشگر خستگی‌ناپذیر که به عنوان مدیر اجرایی جشنواره به طور خالصانه و با عشق و علاقه تمام کار کردند به طوری که مرحوم دکتر انجوی شیرازی و مرحوم استاد محمدتقی مسعودیه، از کار ایشان بسیار راضی بودند تشکر می‌شود. من با گروه هنرمندان ترکمن صحرا در این جشنواره حضور داشتم و شاهد این قضایا بودم. در هر صورت با برگزاری این جشنواره، نوازندگان سازهای بادی در سطح کشور، حس کردند که دوباره زنده شده‌اند و به دنبال آن خواستار تداوم آن گردیدند که متأسفانه دیگر در هیچ کجای ایران صدای نی‌نوازان به صدا در نیامد. تا اینکه بعد از چهارده سال، این صدا از بندر ترکمن و آن هم از طرف تعدادی افراد عاشق، علاقه‌مند و اما ضعیف از نظر بنیه مالی به صدا در آمد و برای اولین بار در طول صد سال گذشته جشنواره نی‌نوازان ترکمن استان گلستان به مدت

دو روز و با حداقل امکانات و پشتیبانی مسئولان استانی و محلی برگزار شد. این گرهمایی نی‌نوازان، در واقع هشدار بود برای مسئولان فرهنگی و هنری استانی و کشوری که به این قشر از هنرمندان فراموش شده که حافظ و نگاه دارنده بخشی از موسیقی و فرهنگ اصیل ایرانی بوده و در حال حاضر تعدادشان بسیار کم شده است، توجه شود.

«نی هفت بند»، ساز اصیل ترکمن

نی، قدیمی‌ترین و اصیل‌ترین ساز رایج در بین ترکمن‌هاست و با توجه به فراوان بودن نی در منطقه، شاید قدمت آن به دوران شیبانی برسد. کارشناسان و پژوهشگران عقیده دارند که با بنیان اصلی این رشته از موسیقی ترکمنی چوپانان عشایری بودند که برای سرگرمی خود به هنگام گله‌داری، به نواختن نی می‌پرداختند. در هر صورت اکنون نی و نی‌نوازی یکی از آلات موسیقی مهم و بسیار غنی ترکمن است و همانند دیگر آلات موسیقی، بیانگر احساسات دیرونی افراد و بازگوکننده گوشه‌هایی از فرهنگ تاریخ و زندگی قوم ترکمن است. نی

زبانهدار کوچک، زبانهدار بزرگ و نی شادبان اهداء شد.

در حاشیه جشنواره:

۱- گروه خبرنگاران و فیلمبرداری سیمای سبز گلستان همانند گذشته در این رخداد هنری که خبر آن از رسانه‌های داخلی و خارجی پخش و در سایتهای بین‌المللی آمد، حضور نداشت و باعث گله‌مندی هنرمندان شرکت‌کننده در این جشنواره شد و قرار شد که همزمان گله‌مندی خود را طی نامه‌ای به رئیس سازمان صدا و سیمای کشور اعلام بدارند. یکی از هنرمندان گفت از اول سال هفته‌گردمایی فرهنگی و هنری توسط هنرمندان ترکمن استان برگزار شد که در آن سیمای سبز حضور نداشت و اصولاً مسئولان و دست‌اندرکاران آن از اجتماعات علاقه‌مندان فرهنگ و ادب و هنر ترکمن گریزان هستند و ما نمی‌دانیم که چرا با هنرمندان ما این گونه رفتار می‌شود!

۲- هنرمندان بندر ترکمن و حومه از اجرای برنامه نی‌نوازان خوب استقبال کردند و خواستار تکرار آن شدند و از مسئولان برگزارکننده جشنواره قدردانی نمودند.

۳- در این جشنواره دو نفر پیش‌کسوت نی‌نواز بندر ترکمن به نامهای حاجی توماج و عاشور محمد قان‌یقمری توسط مدیر کل ارشاد استان تجلیل شد که با استقبال خوب تماشاگران روبه‌رو شد.

۴- مدیر کل ارشاد قول داد که جشنواره نی‌نوازان هر دو سال یک بار در بندر ترکمن برگزار شود و در مورد بیمه و تکریم این هنرمندان پیگیری نماید.

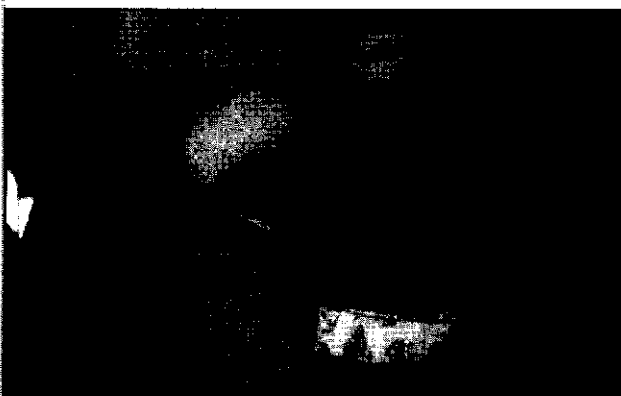
۵- در این جشنواره به‌رغم دعوت کتبی، فرماندار، معاون و بخشداران شهرستان ترکمن و دیگر مسئولان شهری به جز تربیت‌بدنی، شورای شهر، سازمان تبلیغات اسلامی حضور نداشتند.

۶- قرار بود خوابگاه اداره تأمین اجتماعی برای استفاده مهمانان تهرانی در اختیار اداره ارشاد قرار بگیرد که رئیس اداره تأمین اجتماعی که اصولاً با هنر و هنرمند بیگانه است با این کار موافقت نکرد.

۷- اداره تربیت بدنی خوابگاه خود را برای دانشجویان رشته موسیقی تهران در اختیار اداره ارشاد قرار داد که متأسفانه دانشجویان و اساتید علی‌رغم تدارکات مفصل برای آنان تشریف نیاوردند.

۸- شهرداری و شورای شهر بندر ترکمن تنها حمایت‌کننده از این جشنواره بودند.

۹- داوران جشنواره آقایان: موسی جرجانی، حاجی توماج، عاشور محمد قان‌یقمری، محمد دوردی کمی بودند.

قهرآلود در برابر مصائب نتوانسته ایستادگی کند، نی آغاز شده و نی یکی از آلات کاملاً ایرانی است و بشر در رقت‌بارترین اعصار تاریخ از ساز نی برای بیان آلام خود استفاده کرده است.

تجلیل از پیش‌کسوتان نی‌نواز:

در جشنواره نی‌نوازان بندر ترکمن از دو نفر نی‌نواز پیش‌کسوت به نامهای «حاجی توماج» و «عاشور محمد قان‌یقمری»، با اهداء هدایا و لوح تقدیر تجلیل به عمل آمد که این مسئله با کف زدنهای ممتد تماشاگران روبه‌رو گردید. نام‌برندگان بیش از پنجاه سال در بین ایل ترکمن در مجالس و شادیهای مردم هنرنمایی کرده بودند.

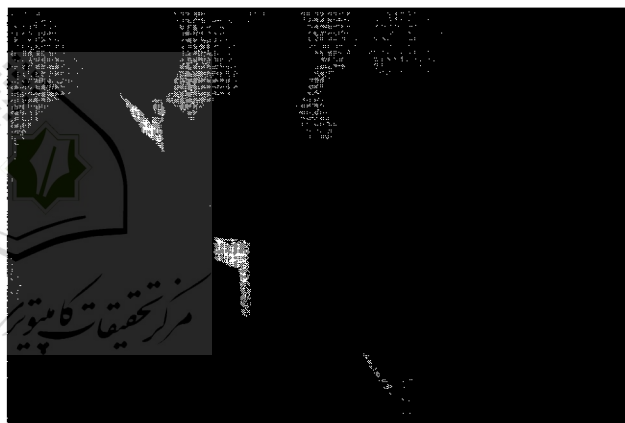
اعلام رأی داوران:

در رشته نی‌نوازی با نی هفت‌بند:

نفر اول، ایل محمد قورچایی از نگین‌شهر (گنبد)، نفر دم نظری خوجملی از نگین‌شهر (گنبد) و نفرات سوم، حاجی امان‌پور (کلالة) خدر زیتونلی (گنبد)، مجید صحنه (آق قلا) و تقی یوسفی‌نیا (کلالة)، به طور مشترک.

در رشته خوانندگی همراه نی هفت‌بند:

نفر اول، آنه مراد وشمه از روستای آجن سنگرلی کلالة، و نفر دوم، احمد کشواد از روستای چیرک پیش کمر (کلالة)، و نفرات سوم حاجی ارازیان، مراد مرادی، المنور ارازاده (کلالة) و مجید توماج از بندر ترکمن به طور مشترک.

در رشته نی زبانهدار:

نفر اول، اراز جانی از روستای قوجمز (کلالة) و نفر دوم، حاجی محمد ابری از بندر ترکمن و نفر سوم، مراد حیدری‌خواه از گنبد.

در رشته خوانندگی با نی زبانهدار:

نفر اول، بیرامقلی ایشانی از روستای باینال (کلالة).

در رشته نی قوشمه:

بیرام قلیچ کسلخه از آق قلا.

در رشته خوانندگی با نی قوشمه:

جلال سوقی از آق قلا.

در رشته نی شادبان، نی زبانهدار بزرگ و کوچک:

حاجی محمد ابری.

یادآور می‌شود که در این رشته‌ها شرکت‌کننده دیگری نبود.

ضمناً دیپلم افتخار، تندیس جشنواره و عنوان نی‌نواز برتر به آقای حاجی محمد ابری به خاطر ارائه چهار نوع آلت موسیقی نی، شامل نی هفت‌بند، نی